

ZAWAŁ MIĘŚNIA SERCOWEGO – JAK ROZPOZNAĆ?

Zawał mięśnia sercowego to schorzenie, które jest efektem niedokrwienia komórek mięśnia sercowego na skutek znacznego zwężenia lub całkowitego zamknięcia światła naczyń wieńcowych, które zaopatrują dany obszar serca w krew. Stanowi on stan zagrożenia życia, który wymaga natychmiastowej pomocy medycznej. Wśród przyczyn zawału mięśnia sercowego najczęściej wymienia się zmiany miażdżycowe, które pojawiają się na skutek niezdrowego trybu życia. Istotną kwestią, która może mieć wpływ na wzrost ryzyka wystąpienia zawału mięśnia sercowego, są także uwarunkowania genetyczne. Zawał mięśnia sercowego występuje w znacznej większości (ok. 80%) u osób powyżej 55. roku życia. Z roku na rok rośnie jednak odsetek osób młodszych, u których rozwija się to schorzenie.

JAK DOCHODZI DO ZAWAŁU MIĘŚNIA SERCOWEGO?

Zawał mięśnia sercowego w 80% przypadków jest wynikiem zmian miażdżycowych, które rozwijają się w obrębie naczyń wieńcowych. Blaszką miażdżycową znajdującą się w ścianach naczyń krwionośnych w wyniku pęknięcia odrywa się, a wokół niej zaczyna tworzyć się skrzeplina. Efektem takiego stanu jest zamknięcie światła naczyń wieńcowych i całkowita blokada przepływu krwi do mięśnia sercowego. Zawał mięśnia sercowego może także przebiegać bez epi-

zodu pęknięcia blaszki miażdżycowej, jednak jest to dużo rzadsze. Wówczas, do niedokrwienia komórek mięśnia sercowego może dojść na skutek znacznego zwężenia światła naczyń wieńcowych, które jest efektem narastania grubej warstwy blaszki miażdżycowej.

Innymi przyczynami zawału mięśnia sercowego mogą być również:

- zator do naczyń krwionośnych (np. wskutek przebiegu zapalenia wsierdza);
- nadkrzepliwość (np. w wyniku przebie-

gu chorób autoimmunologicznych lub jako zaburzenie wrodzone);

- skurcz naczyń wieńcowych (np. po zastosowaniu kokainy czy amfetaminy);
- rak lity rzekomobrodawkowy
- wrodzone wady anatomiczne naczyń wieńcowych.

W efekcie na niedokrwienie, komórki mięśnia sercowego przestają prawidłowo funkcjonować, m.in. nie kurczą się. Przedłużający się stan niedokrwienia prowadzi do ich rozpadu, a substancje, które wchodziły w ich skład, przedostają

REKLAMA

Liponerv[®]
SUPPLEMENT DIETY

Wspiera Twoje życiowe role

Zauważasz u siebie **spadek koncentracji i pogorszenie pamięci?**

Sięgnij po Liponerv[®], który zawiera **wielonasycone kwasy omega-3 (DHA, EPA) w połączeniu z kwasem alfa-liponowym oraz dodatkiem witamin z grupy B.**

Suplement diety jest środkiem spożywczym, którego celem jest uzupełnienie normalnej diety. Suplement diety nie ma właściwości leczniczych.

Więcej na:
www.liponerv.pl

Qpharma

Podmiot odpowiedzialny
Qpharma Sp. z o.o.
ul. Wichrowa 7F/10,
04-682 Warszawa

Nie czekaj na pogłębienie problemów, zacznij działać już dzisiaj!

się do krwi. Jedną z takich substancji jest troponina, która jest jednym z głównych markerów pozwalających rozpoznać zawał mięśnia sercowego. Śmierć komórek mięśnia sercowego jest nieodwracalna. Nie mają one zdolności do regeneracji, a w miejscu martwych tworzy się blizna.

Do czynników zwiększających ryzyko wystąpienia zawału mięśnia sercowego zalicza się te same czynniki, które predysponują do wystąpienia choroby miażdżycowej, czyli:

- hiperlipidemię;
- małą aktywność fizyczną;
- zbyt dużą masę ciała;
- niestosowanie się do zasad zdrowego żywienia;
- palenie papierosów;
- nadciśnienie tętnicze krwi;
- cukrzycę.

OBJAWY ZAWAŁU MIĘŚNIA SERCOWEGO

Charakterystycznymi objawami mogą-

cymi wskazywać na wystąpienie zawału mięśnia sercowego są:

- bardzo silny, dławiący, gniotący i piekący ból w klatce piersiowej, który zlokalizowany jest za mostkiem. Utrzymuje się on przez czas dłuższy niż 20 minut i wraz z upływem kolejnych minut narasta. U około co 5. pacjenta promieniuje on do zuchwy, lewego barku i ramienia lub do nadbrzusza albo w okolicę międzyłopatkową;
- duszności: pojawiają się najczęściej u osób w podeszłym wieku. Może im towarzyszyć kaszel z nadprodukcją wydzieliny;
- zawroty głowy, nagłe osłabienie, a nawet omdlenie: mogą pojawić się na skutek znacznie zmniejszonego rzutu serca;
- uczucie kołatania serca wynikające z zaburzenia jego rytmu;
- bladość skóry;
- uczucie silnego lęku i niepokoju.

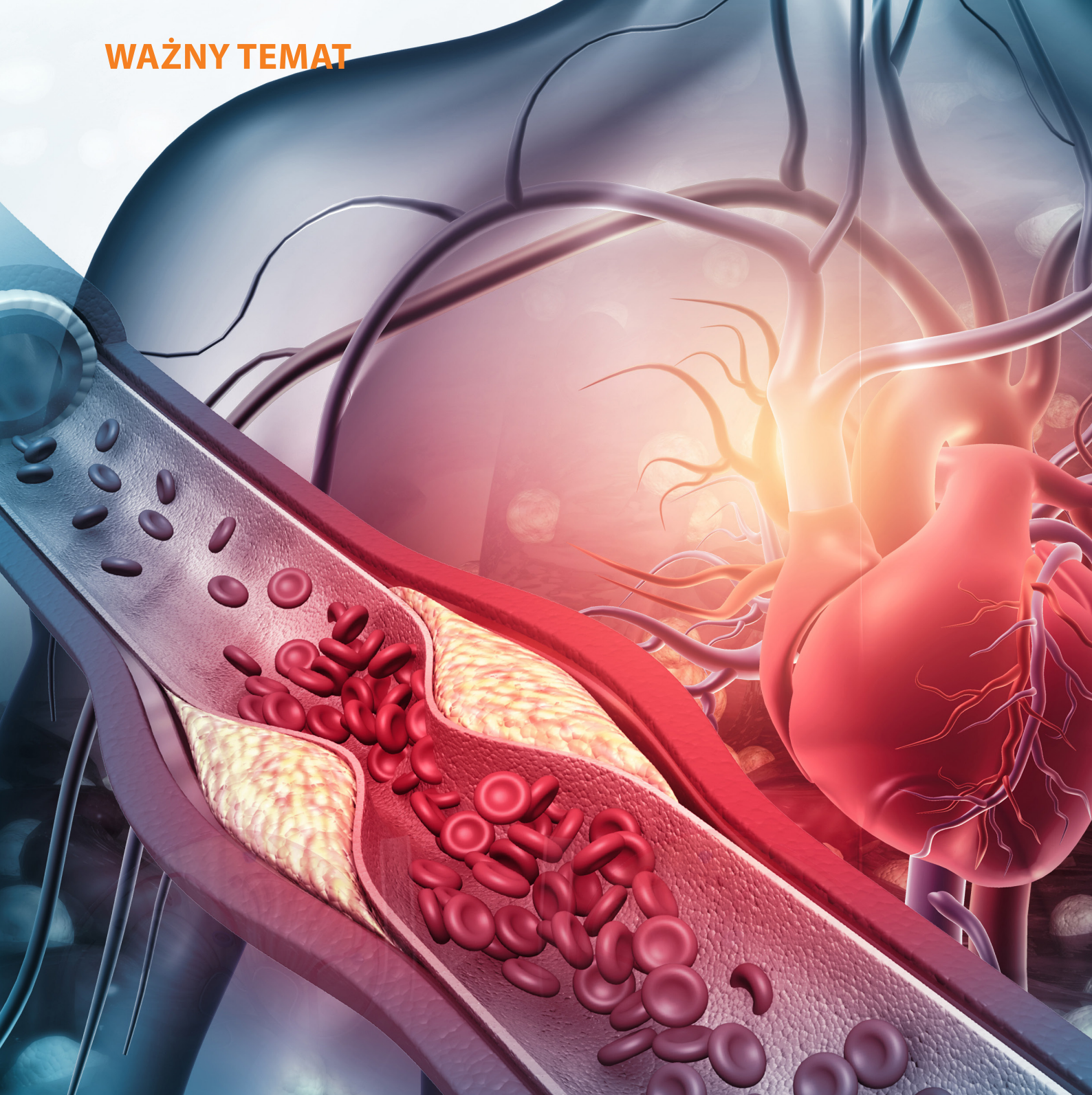
U każdego pacjenta objawy zawału mię-

śnia sercowego mogą być zróżnicowane. Co ciekawe wiele osób, które przeżyły już zawał, nie rozpoznaje kolejnego, a to ze względu na pojawienie się całkiem odmiennych symptomów. Ważne jest także to, że u ok. 10% osób nie pojawiają się żadne objawy, które mogą wskazywać na rozwój zawału mięśnia sercowego. Dowiadują się oni o jego przebyciu dopiero po wykonaniu badania kontrolnego, np. EKG.

PIERWSZA POMOC PRZY ZAWALE MIĘŚNIA SERCOWEGO

Jeśli pacjent zaobserwuje u siebie objawy mogące wskazywać na wystąpienie zawału mięśnia sercowego powinien on niezwłocznie poprosić o wezwanie pomocy medycznej, bądź jeśli jest sam, wybrać numer 112. Powinien tak zareagować każdy pacjent, nawet jeśli nie jest on pewny, czy rzeczywiście ma do czynienia z zawałem mięśnia sercowego. Jest to ważne dlatego, że im szybciej zostanie podjęte leczenie zawału mięśnia

sercowego, to nie tylko zwiększa się szansa na przeżycie pacjenta, ale i większa część mięśnia sercowego zostanie uratowana i zostanie zachowana jej funkcjonalność. Dlatego należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie służby medyczne i nie tracić czasu na informowaniu bliskich o pojawieniu się objawów, czy podejmować próby ich "przeczekania".

Specjaliści uważają, że wdrożenie leczenia w ciągu pierwszej godziny (tzw. złotej

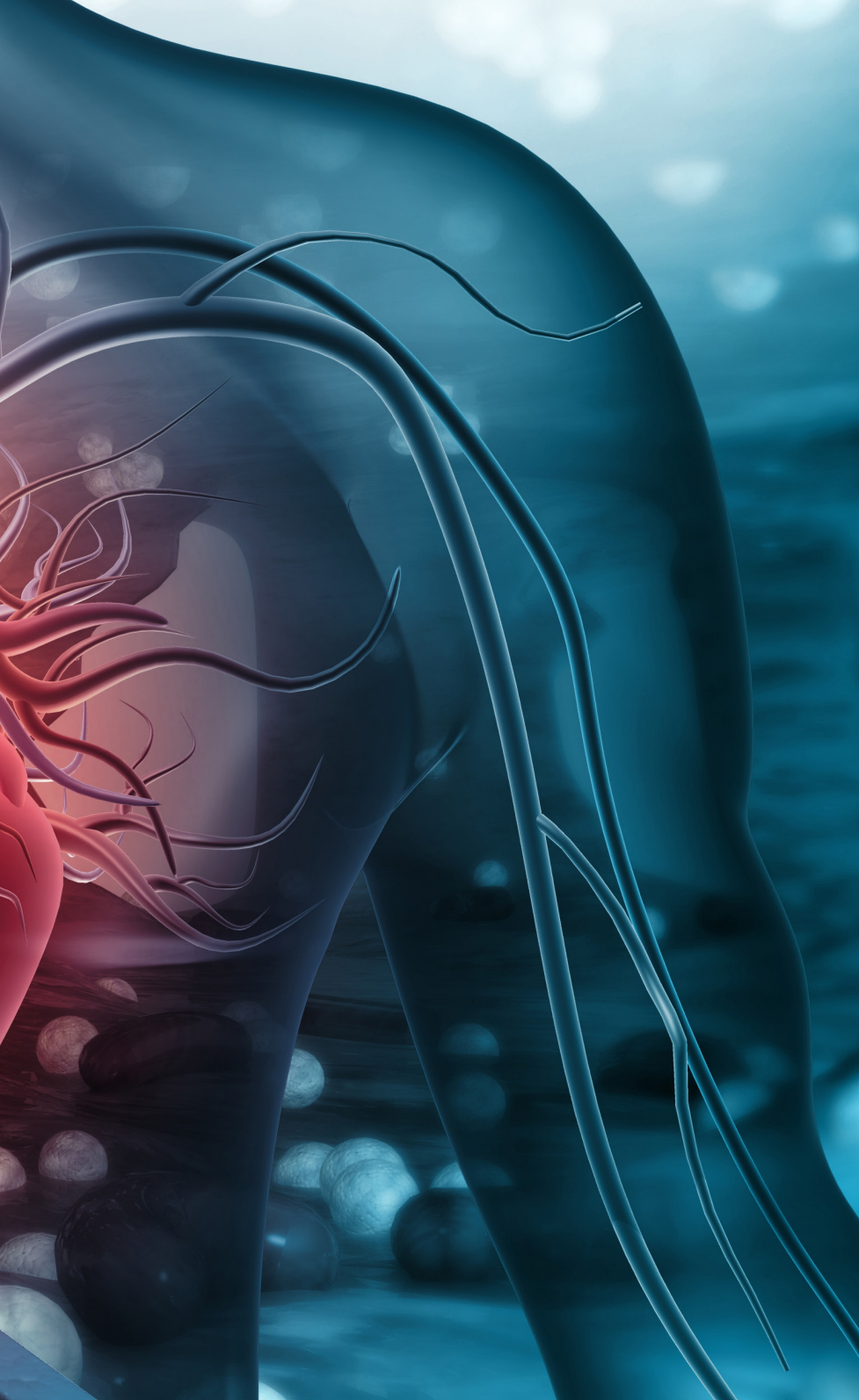
godziny) od wystąpienia objawów daje największe szanse na przeżycie pacjenta i zapewnienie prawidłowego funkcjonowania mięśnia sercowego.

Do najważniejszych metod leczniczych w przypadku wystąpienia zawału mięśnia sercowego zalicza się:

- angioplastykę: polega na wprowadzeniu cienkiej, lecz długiej rurki (cewnika) do tętnicy pachwinowej, przez którą dociera się do zatkanego

naczynia krwionośnego. Wówczas na końcu cewnika nadmuchuje się balonik (przy pomocy specjalnej cieczy), który rozszerza naczynie wieńcowe w miejscu zablokowania i w ten sposób przywraca prawidłowy przepływ krwi. W miejscu, gdzie nastąpiła blokada przepływu krwi, zakładany jest dodatkowo stent, który ma na celu zapobiegać ponownemu zwężeniu światła naczynia krwionośnego;

- pomostowanie tętnicy, tzw. bypasy:

WAŻNY TEMAT

nego życia, w tym pracy zawodowej, a nawet uprawiania sportu. Niestety, czasem zdarza się, że przebyty zawał mięśnia sercowego prowadzi do poważnych zaburzeń funkcjonowania układu sercowo-naczyniowego. Wśród najczęstszych powikłań należy zaliczyć:

- obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny - zagrażające życiu chorego;
- nawroty choroby niedokrwiennej serca, a tym samym kolejne zawały mięśnia sercowego;
- zaburzenie rytmu serca, m.in. migotanie przedsionków, bradykardia zatokowa;
- niedomykalność zastawki mitralnej;
- udar mózgu.

ZAPOBIEGANIE I PROFILAKTYKA ZAWAŁU MIĘŚNIA SERCOWEGO

Ze względu na fakt, że za przyczyną zawału mięśnia sercowego stoi przede wszystkim miażdżycy naczyń krwionośnych, to zapobieganie jego wystąpieniu jest ściśle związane ze zwalczaniem jej modyfikowalnych czynników ryzyka. Składa się na to:

- stosowanie się do prawidłowych zasad żywienia;
- utrzymywanie prawidłowej masy ciała;
- uprawianie umiarkowanej aktywności fizycznej przez co najmniej 30 minut każdego dnia;
- wykonywanie regularnych badań kontrolnych, w tym mierzenie ciśnienia tętniczego krwi, wykonywanie EKG, mierzenie stężenia cukru we krwi, wykonywanie lipidogramu;
- skuteczna terapia współwystępujących chorób metabolicznych, w tym hipertrójglicydemii, cukrzycy;
- ściśle przestrzeganie zaleceń lekarskich dotyczących stosowania leków przeciwkrzepliwych (np. profilaktyczne przyjmowanie kwasu acetylosalicylowego w dawce 75 mg/ dzień).

polega na przywróceniu prawidłowego przepływu krwi przez naczynia wieńcowe poprzez ominięcie miejsca zwężenia. Następuje to na skutek wszycia jednego końca naczynia krwionośnego do aorty, a drugiego poniżej występującego zwężenia;

- stosowanie leków przeciwzakrzepowych, które mają na celu poprawić przepływ krwi przez naczynia krwionośne i zapobiegać ponownemu powstawaniu zakrzepów;

- stosowanie leków na nadciśnienie tętnicze, np. beta-blokerów, inhibitorów konwertazy angiotensyny: mają na celu odciążać mięsień sercowy, co przekłada się na zmniejszenie ryzyka jego uszkodzenia;

- stosowanie nitrogliceryny w celu rozszerzenia światła naczyń krwionośnych.

- Odpowiednio wcześnie wdrożone leczenie zawału mięśnia sercowego zapewnia możliwość powrotu do normal-

MACIEJ BIRECKI

Pracownik Apteki